



MINISTARSTVO FINANSIJA  
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU I RAZVOJNU POLITIKU

# MJESEČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORI

## AVGUST 2019

### KLJUČNE PORUKE

- Stopa nezaposlenosti u Eurozoni na najnižem nivou od 2008.
- Visok rast prihoda od turizma za pola godine
- Dalji pad potrošačkih cijena u julu
- Najveći rast zaposlenosti u građevinarstvu
- Deficit budžeta u julu 5,3 mil.€
- Nastavljen trend pada nekvalitetnih kredita u bankarskom sektoru
- Povećanje uvoza roba za sedam mjeseci
- Visok rast neto priliva SDI za šest mjeseci



### Međunarodno okruženje

Prema podacima Evropskog statističkog zavoda, stopa nezaposlenosti u Eurozoni u julu je iznosila 7,5%, što je najniži nivo još od istog mjeseca 2008. Najniže stope zabilježene su u Češkoj (2,1%) i Njemačkoj (3,0%). Stopa nezaposlenosti u EU u julu je na najnižem nivou od početka mjesečnog mjerenja ovog indikatora 2000. i iznosila je 6,3%.

### Realni sektor i inflacija

Prema preliminarnim podacima CBCG prihodi od turizma za pola godine bilježe rast 10,7% g-n-g. Dolasci turista su za sedam mjeseci veći 18,5%, dok je broj noćenja veći 9,6% g-n-g. Nakon turista iz Rusije i Srbije, najveće učešće u strukturi noćenja stranih turista u julu imali su gosti iz Francuske (6,3%), UK (6,3%) i Poljske (5,8%). Industrijska proizvodnja je za sedam mjeseci 2019. niža 9,8% g-n-g, najviše usljed pada proizvodnje električne energije od 22%. Promet robe u trgovini na malo za sedam mjeseci bilježi godišnji rast od 5,3% u stalnim cijenama. Potrošačke cijene, drugi mjesec zaredom, bilježe godišnji pad, koji je u julu iznosio -0,4%, dok je za period januar-jul zabilježen rast od 0,4%. Godišnji pad potrošačkih cijena opredijeljen je nižim cijenama u kategorijama odjeća i obuća (-8,9%), alkoholna pića i duvan (-7,0%), i prevoz (-2,0%). Istovremeno, cijene hrane i bezalkoholnih pića bilježe rast od 2,7%. Cijene proizvođača industrijskih proizvoda i uvozne cijene u julu su bile 2,9 i 1,7% više respektivno, dok su izvozne cijene bile 2,3% niže u odnosu na jul 2018.

### Zaposlenost i zarade

Prosječan broj zaposlenih za sedam mjeseci iznosio je 203.138 i viši je za 8,8% g-n-g. Najveći rast zaposlenosti ostvaren je u građevinarstvu (20,6%). Prosječan broj nezaposlenih iznosio je 37.251, što je 17,5% manje g-n-g. Stopa nezaposlenosti je na kraju jula iznosila 14,9%, što je za 3,1 p.p. niže u odnosu na isti mjesec 2018. Prosječna bruto zarada u julu je 767€ i viša je za 0,8% g-n-g.

### Fiskalni sektor

Prihodi budžeta u julu 2019. iznosili su 174,1 mil.€ i veći su 8,4% g-n-g. Za 7 mjeseci 2019. naplaćeno je 998,1 mil.€, što je 7,9% više u odnosu na isti period 2018. i 1,1% više u odnosu na plan. Izdaci budžeta u julu 2019. iznosili su 179,4 mil.€ i viši su 15,1% g-n-g, dok su u periodu januar-jul ove godine iznosili 1067,7 mil.€, što je niže 11,1% u odnosu na plan. U periodu januar-jul 2019. ostvaren je budžetski deficit od 69,6 mil.€ ili 1,4% BDP-a, dok je deficit u julu iznosio 5,3 mil.€.

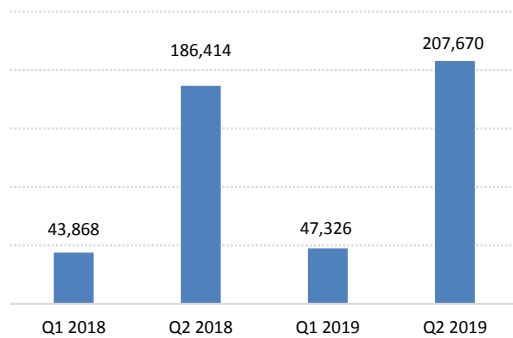
### Finansijski sektor

U bankarskom sektoru u julu je zabilježen rast osnovnih monetarnih indikatora. Ukupni krediti su iznosili 3.002,5 mil.€ i ostvarili su rast od 2,0% na godišnjem nivou, čemu je doprinio rast kredita stanovništvu od 8,5% i kredita privredi od 3,4%. Posmatrano u odnosu na kraj prethodne godine, ukupni krediti su povećani za 2,5%. Ukupni depoziti su iznosili 3.419.1 mil.€ i zabilježili su rast od 4,9% ili 158,4 mil.€ u odnosu na prethodni mjesec, dok na godišnjem nivou taj rast iznosi 0,1% ili 3.8 mil.€. U ročnoj strukturi depozita, depoziti po viđenju čine 69,6% ukupnih depozita, a oročeni depoziti 30,3%. Nastavljen je trend pada kamatnih stopa, tako da je u julu kamatna stopa na kredite iznosila 6,17% i smanjena je na godišnjem nivou za 0,28 p.p, dok je pasivna kamatna stopa sa iznosom od 0,45% ostvarila pad od 0,16 p.p. u posmatranom periodu. U realnom sektoru je i dalje izražena nelikvidnost. Krajem jula, od ukupno 72.573 pravna lica i preduzetnika, u blokadi je bilo 17.665 dužnika ili 24,3%, što predstavlja povećanje od 4,5% na godišnjem nivou. Ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa je iznosio 649,4 mil.€, što je za 2,0% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

### Spoljnotrgovinska razmjena

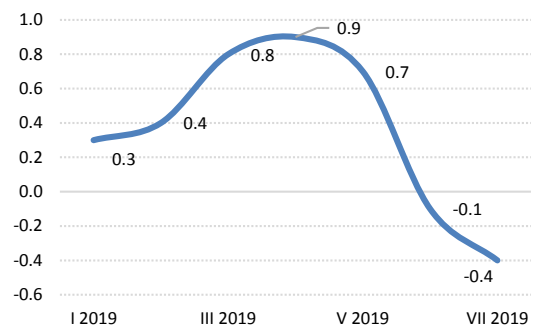
Robna razmjena za sedam mjeseci bilježi rast uvoza, uz slabiji pad izvoza, uglavnom zbog smanjenja izvozne vrijednosti aluminijuma. Izvoz roba iznosio je 228,8 mil.€, a uvoz 1.5 mlrd.€. Izvoz je manji za 0,6% g-n-g, a uvoz veći za 3,0%. Izvoz aluminijuma vrijedio je 37,2 mil.€ (pad 17,0%), dok je izvoz električne energije vrijedio 38,5 mil.€ (rast 9,2%). Uvoz električne energije porastao je za 26,4 mil.€, hrane za 19,6 mil.€ i raznih gotovih proizvoda za 18,0 mil.€. U strukturi uvoza najviše su zastupljeni mašine i transportni uređaji 342,0 mil.€ i proizvodi svrstani po materijalu 271,1 mil.€ (proizvodi od metala i nemetalnih minerala, gvožđe i čelik). Neto priliv SDI u periodu januar-jun 2019. iznosio je 227,3 mil.€, što je 48% više g-n-g i rezultat je povećanja vlasničkih ulaganja uz istovremeno smanjenje odliva. Ukupan priliv SDI iznosio je 374,7 mil.€ (7,2% niže g-n-g). Ulaganja u vlasnički kapital povećana su za 6,4%, pri čemu su ulaganja u kompanije i banke povećana za 8,7%, a ulaganja u nekretnine za 1,9%. Priliv po osnovu interkompanijskog duga smanjen je za 28,4% g-n-g. Struktura ukupnih SDI: investicije u kompanije i banke 44,3%, interkompanijski dug 31,7%, investicije u nekretnine 21,2% i ostale investicije sa 2,8%. Ukupan odliv iznosio je 147,4 mil.€, što je 41% manje nego u periodu januar-jun 2018.

**Grafik 1 Prihodi od turizma u mil.€**



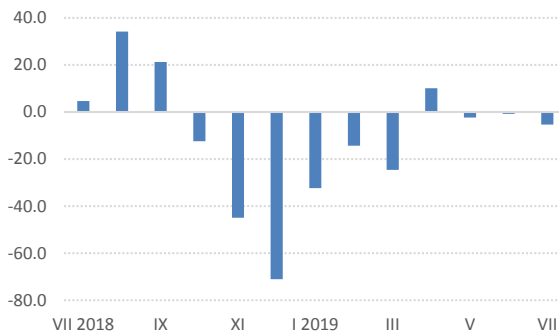
*...Prihodi od turizma za šest mjeseci veći za 25 mil.€ na godišnjem nivou...*

**Grafik 2 CPI, godišnji rast u %**



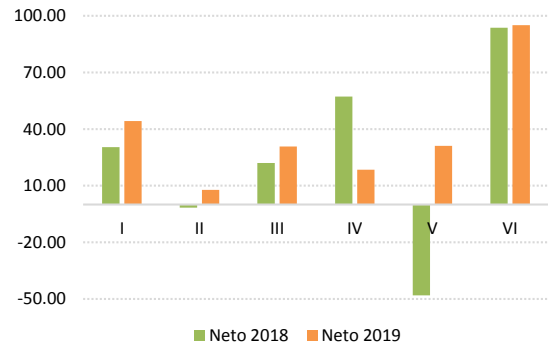
*...Nastavlja se godišnji pad potrošačkih cijena...*

**Grafik 3 Suficit/Deficit budžeta, u mil.€**



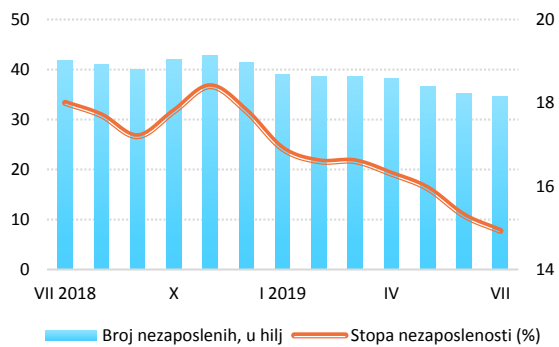
*...Deficit budžeta za sedam mjeseci 1,4% procijenjenog BDP-a...*

**Grafik 4 Neto SDI jan-jun 2018, jan-jun 2019, u mil.€**



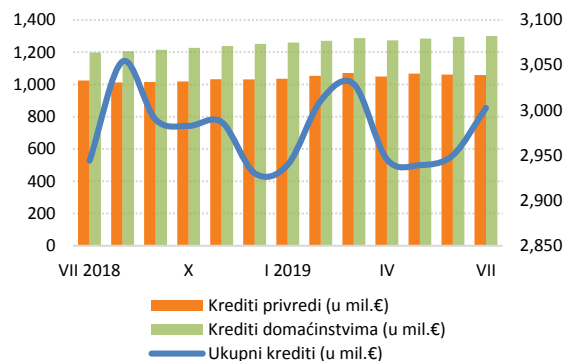
*...Neto SDI za pola godine veće za 74 mil.€ na godišnjem nivou...*

**Grafik 5 Kretanja na tržištu rada**



*...Nastavljen pad nezaposlenosti u julu...*

**Grafik 6 Ukupni krediti po sektorima, u mil.€**



*...Najveće učešće kredita stanovništvu sa 43,3% ukupnih kreditnih plasmana...*

**Tabela 1 Realni sektor (Izvor: Monstat)**

| Realni sektor                                      | VII 2018 | VIII    | IX      | X       | XI     | XII    | I 2019 | II     | III    | IV      | V       | VI      | VII     | M-n-M | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|--|----------|---------|---------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|---------|---------|---------|-------|------------------|-----------------|
| Industrija   |          |         |         |         |        |        |        |        |        |         |         |         |         |       |                  |                 |
| Industrijska proizvodnja                           | 7.5      | 5.1     | 24.0    | 15.3    | 18.1   | 19.1   | -8.9   | -12.8  | -20.1  | -27.6   | -4.8    | 5.6     | 5.0     | 0.6   | 5.0              | -9.8            |
| Prerađivačka industrija                            | 12.1     | -4.8    | 5.3     | 7.0     | 10.1   | 34.8   | -2.6   | 5.6    | -4.1   | -3.9    | -11.4   | -2.6    | 3.3     | 2.4   | 3.3              | -2.5            |
| Vađenje rude i kamena                              | -26.8    | -26.9   | -18.6   | -19.1   | -21.6  | -18.1  | -11.5  | 10.9   | 30.8   | 19.7    | 30.7    | 7.5     | 14.3    | 5.5   | 14.3             | 13.6            |
| Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom | 14.4     | 42.5    | 84.8    | 78.2    | 70.2   | 11.0   | -13.1  | -27.9  | -38.3  | -64.8   | -0.6    | 19.4    | 5.2     | -3.2  | 5.2              | -22.0           |
| Turizam  |          |         |         |         |        |        |        |        |        |         |         |         |         |       |                  |                 |
| Dolasci turista                                    | 178,158  | 194,968 | 146,829 | 78,678  | 39,580 | 31,849 | 26,986 | 38,741 | 56,219 | 94,911  | 125,492 | 160,395 | 190,322 | 18.7  | 6.8              | 18.5            |
| Noćenja turista                                    | 890,259  | 969,182 | 613,118 | 239,251 | 81,231 | 61,832 | 59,991 | 75,806 | 98,662 | 218,028 | 411,359 | 659,629 | 937,096 | 42.1  | 5.3              | 9.6             |
| Promet u maloprodaji                               |          |         |         |         |        |        |        |        |        |         |         |         |         |       |                  |                 |
| Stalne cijene                                      | 1.8      | 1.3     | 3       | 3.1     | 3.3    | 4.6    | 4.9    | 6.1    | 5.6    | 5.4     | 5.8     | 5.2     | 5.8     | 15.4  | 5.8              | 5.3             |
| Tekuće cijene                                      | 2.9      | 2.1     | 4.3     | 4.4     | 4.5    | 5.1    | 5.1    | 6.5    | 6.8    | 6.8     | 4.4     | 6.2     | 6.6     | 15.3  | 6.6              | 6.3             |

**Tabela 2 Inflacija (Izvor: Monstat)**

| Inflacija - stope rasta                 | VII 2018 | VIII | IX  | X   | XI  | XII | I 2019 | II  | III | IV  | V   | VI   | VII  | M-n-M | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|---|----------|------|-----|-----|-----|-----|--------|-----|-----|-----|-----|------|------|-------|------------------|-----------------|
| Indeks potrošačkih cijena               | 3.4      | 2.8  | 1.9 | 1.9 | 2.0 | 1.6 | 0.3    | 0.4 | 0.8 | 0.9 | 0.7 | -0.1 | -0.4 | -0.1  | -0.4             | 0.4             |
| Harmonizovani indeks potrošačkih cijena | 3.0      | 2.6  | 1.7 | 1.7 | 1.7 | 1.5 | 0.3    | 0.3 | 0.7 | 0.9 | 0.6 | -0.1 | -0.4 | -0.2  | -0.4             | n/p             |
| Indeks proizvođačkih cijena             | 1.9      | 1.8  | 2.4 | 2.9 | 2.9 | 2.4 | 1.8    | 1.5 | 1.2 | 3.3 | 1.9 | 2.9  | 2.9  | -0.2  | 2.9              | 2.2             |

**Tabela 3 Tržište rada (Izvor: Monstat, ZZZCG, Fond PIO)**

| Tržište rada                          | VII 2018 | VIII    | IX      | X       | XI      | XII     | I 2019  | II      | III     | IV      | V       | VI      | VII     | M-n-M | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|---------------------------------------|----------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|-------|------------------|-----------------|
| Broj zaposlenih, u hilj.              | 198,987  | 195,041 | 195,784 | 194,555 | 194,756 | 194,085 | 194,589 | 195,353 | 197,594 | 200,595 | 205,164 | 213,488 | 215,181 | 0.8   | 8.1              | 8.8             |
| Broj nezaposlenih                     | 41,755   | 41,012  | 39,902  | 41,927  | 42,889  | 41,378  | 38,917  | 38,642  | 38,570  | 38,102  | 36,658  | 35,292  | 34,576  | -2.0  | -17.2            | -17.6           |
| Stopa nezaposlenosti (%) <sup>1</sup> | 18       | 18      | 17      | 18      | 18      | 18      | 17      | 17      | 17      | 16      | 16      | 15      | 15      | -0.4  | -3.1             | -3.5            |
| Prosječna bruto zarada (€)            | 761      | 766     | 768     | 766     | 769     | 771     | 771     | 772     | 765     | 767     | 770     | 775     | 767     | -1.0  | 0.8              | 0.6             |
| Prosječna neto zarada (€)             | 508      | 511     | 512     | 510     | 512     | 513     | 513     | 514     | 510     | 511     | 513     | 516     | 511     | -1.0  | 0.6              | 0.5             |
| Prosječna penzija (€)                 | 285      | 285     | 285     | 284     | 284     | 284     | 289     | 289     | 289     | 289     | 289     | 289     | 289     | -0.1  | 1.3              | 1.2             |

<sup>1</sup> Promjene (M-n-M, VII 2019 g-n-g i 2019/2018 g-n-g) prikazane u p.p.

**Tabela 4 Monetarni sektor (Izvor: CBCG)**

| Monetarni sektor                       | VII 2018 | VIII    | IX      | X       | XI      | XII     | I 2019  | II      | III     | IV      | V       | VI      | VII     | M-n-M | VII 2019- g-n-g |
|--|----------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|-------|-----------------|
| Ukupni krediti (u mil.€)               | 2,944.1  | 3,053.9 | 2,989.6 | 2,982.6 | 2,986.8 | 2,930.2 | 2,939.8 | 3,010.6 | 3,028.8 | 2,945.6 | 2,939.2 | 2,950.3 | 3,002.6 | n/p   | n/p             |
| Kreditni privredi (u mil.€)            | 1,024.0  | 1,012.8 | 1,014.8 | 1,017.8 | 1,032.6 | 1,031.1 | 1,035.3 | 1,053.1 | 1,071.3 | 1,049.5 | 1,067.2 | 1,061.2 | 1,058.3 | n/p   | n/p             |
| Kreditni domaćinstvima (u mil.€)       | 1,197.9  | 1,205.8 | 1,215.0 | 1,226.7 | 1,238.7 | 1,250.9 | 1,259.3 | 1,270.4 | 1,287.2 | 1,273.2 | 1,284.4 | 1,295.3 | 1,300.2 | n/p   | n/p             |
| Kreditni u kašnjenju (u mil.€)         | 210.3    | 261.6   | 233.1   | 238.7   | 226.1   | 197.6   | 236.7   | 206.9   | 217.8   | 155.6   | 181.0   | 149.7   | 139.5   | n/p   | n/p             |
| Nekvalitetni krediti (u mil.€)         | 217.9    | 206.2   | 200.6   | 204.4   | 207.7   | 202.4   | 184.4   | 184.0   | 178.1   | 139.7   | 139.6   | 141.4   | 148.6   | n/p   | n/p             |
| Ukupni depoziti (u mil.€)              | 3,415.3  | 3,531.8 | 3,459.3 | 3,459.0 | 3,452.2 | 3,459.2 | 3,416.9 | 3,482.9 | 3,433.6 | 3,323.8 | 3,303.6 | 3,260.7 | 3,419.1 | n/p   | n/p             |
| Depoziti privrede (u mil.€)            | 1,163.5  | 1,227.4 | 1,143.8 | 1,113.2 | 1,083.5 | 1,099.4 | 1,080.3 | 1,078.6 | 1,065.8 | 0,976.3 | 0,982.4 | 0,980.8 | 1,064.3 | n/p   | n/p             |
| Depoziti stanovništva (u mil.€)        | 1,278.9  | 1,314.9 | 1,308.7 | 1,312.5 | 1,319.8 | 1,327.5 | 1,285.7 | 1,276.5 | 1,249.2 | 1,202.3 | 1,214.0 | 1,215.5 | 1,253.7 | n/p   | n/p             |
| Kamatna stopa na kredite               | 6.5      | 6.4     | 6.4     | 6.4     | 6.4     | 6.4     | 6.3     | 6.3     | 6.3     | 6.2     | 6.2     | 6.2     | 6.2     | 0.0   | -0.3            |
| Kamatna stopa na depozite <sup>2</sup> | 0.6      | 0.6     | 0.6     | 0.6     | 0.6     | 0.6     | 0.5     | 0.5     | 0.5     | 0.5     | 0.5     | 0.5     | 0.5     | 0.0   | -0.2            |
| Obavezna rezerva (u mil.€)             | 247.5    | 250.9   | 259.3   | 258.3   | 253.4   | 251.9   | 249.7   | 250.3   | 252.1   | 243.6   | 243.4   | 245.4   | 244.2   | n/p   | n/p             |

**Tabela 5 Eksterni sektor (Izvor: Monstat i CBCG)**

| Eksterni sektor                            | VII 2018 | VIII   | IX     | X      | XI     | XII    | I 2019 | II     | III    | IV     | V      | VI     | VII    | M-n-M | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|--|----------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|------------------|-----------------|
| Izvoz roba (u mil.€)                       | 30.3     | 33.3   | 30.5   | 33.3   | 37.9   | 34.9   | 28.2   | 32.0   | 33.4   | 31.5   | 30.3   | 36.8   | 36.5   | -0.7  | 20.6             | -0.6            |
| Uvoz roba (u mil.€)                        | 250.9    | 228.8  | 205.7  | 245.7  | 200.5  | 216.5  | 128.8  | 179.8  | 215.3  | 241.7  | 239.2  | 235.0  | 259.6  | 10.5  | 3.4              | 3.0             |
| Deficit robne razmjene (u mil.€)           | -220.7   | -195.5 | -175.2 | -212.4 | -162.5 | -181.7 | -100.6 | -147.7 | -181.9 | -210.2 | -208.9 | -198.2 | -223.1 | 12.5  | 1.1              | 3.6             |
| Neto strane direktne investicije (u mil.€) | 42.8     | 54.2   | -32.8  | 34.8   | 50.4   | 24.5   | 44.2   | 7.8    | 30.7   | 18.5   | 31.1   | 95.0   | 0.0    | 205.6 | 1.4              | 48.0            |

**Tabela 6 Fiskalni sektor**

| Fiskalni sektor                   | VII 2018 | VIII  | IX    | X     | XI    | XII   | I 2019 | II    | III   | IV    | V     | VI    | VII   | VII 2019/VII plan | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|-----------------------------------|----------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------------------|------------------|-----------------|
| Prihodi budžeta (mil.€)           | 160.5    | 161.3 | 187.3 | 145.8 | 142.2 | 185.0 | 107.1  | 116.4 | 147.5 | 165.0 | 144.1 | 143.4 | 174.1 | 6.4               | 8.4              | 7.9             |
| Izdaci budžeta (mil.€)            | 155.9    | 127.1 | 166.1 | 158.2 | 187.1 | 256.1 | 139.6  | 130.9 | 172.2 | 154.9 | 145.5 | 144.3 | 179.4 | 3.3               | 15.1             | 5.4             |
| Suficit/Deficit budžeta (u mil.€) | 4.7      | 34.1  | 21.2  | -12.4 | -44.9 | -71.1 | -32.3  | -14.3 | -24.6 | 10.1  | -2.3  | -0.8  | -5.3  | n/p               | -214.0           | -20.1           |
| Suficit/Deficit budžeta (% BDP-a) | 0.1      | 0.7   | 0.5   | -0.3  | -1.0  | -1.5  | -0.7   | -0.2  | -0.5  | 0.2   | 0.2   | 0     | -0.1  | n/p               | n/p              | n/p             |

**Tabela 7 Međunarodno okruženje**

| Međunarodno okruženje             | VII 2018 | VIII   | IX     | X      | XI     | XII    | I 2019 | II     | III    | IV     | V      | VI     | VII    | M-n-M | VII 2019 - g-n-g | 2019/2018 g-n-g |
|-----------------------------------|----------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|------------------|-----------------|
| Brent crude oil (USD/barel)       | 74.07    | 77.69  | 79.50  | 81.00  | 66.70  | 57.80  | 60.50  | 64.10  | 66.80  | 71.30  | 70.46  | 62.96  | 64.21  | 2.0   | -13.3            | -9.4            |
| Aluminijum (USD/T)                | 2082.2   | 2051.5 | 2026.5 | 2029.9 | 1938.5 | 1920.4 | 1853.7 | 1863.0 | 1871.2 | 1845.4 | 1781.3 | 1756.0 | 1797.0 | 2.3   | -13.7            | -16.7           |
| Euribor (12 mjeseci)              | -0.18    | -0.17  | -0.16  | -0.15  | -0.14  | -0.12  | -0.11  | -0.11  | -0.11  | -0.11  | -0.18  | -0.22  | -0.30  | -0.1  | -0.1             | 0.0             |
| Inflacija u Eurozoni <sup>3</sup> | 2.20     | 2.10   | 2.10   | 2.30   | 1.90   | 1.50   | 1.40   | 1.50   | 1.40   | 1.70   | 1.20   | 1.30   | 1.00   | -0.3  | -1.2             | -0.2            |

<sup>2</sup> Promjene (M-n-M i VII 2019 g-n-g) prikazane u p.p.

<sup>3</sup> Promjene (M-n-M, VII 2019 g-n-g i 2019/2018 g-n-g) prikazane u p.p.